

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

C. xvii. Nobis a n[o]stratibus e[ss]e exe[m]plar v[ir]tutum/ & quas viuitates
in ytalia co[n]diderit bre[n]ni[us]/ s[ecundu]m a[n]tiquas hystorias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](#)

Cisalpitorū incolis animi ferarū corpora plus q̄ humana erāt:
 sed experimēto deprehēsum est: quia sicut virt⁹ eorū primo im-
 petu maior est q̄ virorū: ita sequēs minor est q̄ feminarū. Alpi-
 na enī corpora humēte celo educata habent aliquid simile niui
 bus suis. Cū mox incaluerint pugna: statim in sudorem eunt &
 leui motu quasi sole laxantur. Alibi quoq; Alpinarū gentium
 feritas facile vel per mulieres ostēditur: que deficiētib⁹ telis in-
 fantes suos afflictos humi in ora militum aduersa miserūt. Si
 essent plane qui īpugnarent ninicollinos nostros pculdubiovin
 cerētur. Sed vt ait amētius. Nō est qui faciat faciēda: que fere p
 fici vltronea natura cōpellit. Armata puinciā inermis/imbel-
 lisq; barbaries aggredif depopulaf & vastat: et qui domui sue
 esurit milite nostro cedente denō satiatur: & in nostro facit lu-
 xurie diem festū. Nūquid enī nō cedit miles qui nō repellit ho-
 stem irruentē & imminentē? Si vero nec amor patrie: nec rerū
 damna: nec salutis ūminētis ab hoste dispendiū: vel pudoris sti-
 mulus virtutē militie nostre excitare debuerat: cui iā inermis
 et insolens vualēsis insultat. Prouerbialiter dici solet quia misera
 terra est: quā agaso vel mulio depopulaf. Qz si nulla exhor-
 tatione virili nostri possunt milites ad virilia incitari: vel ma-
 tres & vxores cedentib⁹ eos vrgeant ad virtutē. Nam aliqd ta-
 le in priscis hystoriis inuenitur. Cū enī irruentib⁹ medis acies
 persarū pulsata in firgā ageretur: & omnino deficiens: nec victo-
 rem respicere auderet/ matres & vxores eorum passim obuiam
 fugientibus occurrunt: & mulierū densata acie orant ut in pliuz
 reuertantur. Nolētibus sublata veste/obscena corporis ostendūt:
 rogantes viui in vteros matrū vel vxorū velit refugere. Hac re-
 presli castigatione in preliū redeunt: & facta impressione/ quos
 fugiebant fugere cōpulerūt. Utinā sic faciant vxores & matres
 nostrorū marchionū: dum quacunq; occasione patriam scruent
 incolumē/ & labē pudoris ammoueant.

CNobis a nostratisbus exempla esse virtutum & quas ciuitas
 in italia p̄diderit brenni⁹ scdm atiq; hystorias. Ca. XVII.

Verum quod a nostris nunc querimus iāpridem depe-
 riit: & eosq; maiorū nostrorū xt⁹ manauit ad alios/
 vt plenitudo diuitis vene a fonte videat in riulos de-
 fecisse enim neq; a romanis/ & grecis tm nobis sūt ex-
 empla virtutis/nam & domesticis habundamus. Tradunt hy-
 storie brenni⁹ ducē senonū: qui exercitū romanorū apud flumē al-
 bā cōfecit: ipsaq; vrbe romā irrupit: cepit/ & cēsis patrib⁹/ & sub-

De persis cō-
tra medos.

IXX. Polícratíci de Curiáliū nugis.

Británia magna est insula anglie.

Bréni mors.

Mar. et Luc.
viiij.

acta italia / inuasit greciā: vastans oīa / vniuersisq; terribilis usq; ad delphici apollinis téplū: qd sitū est in monte pernaso pcessit: ipsiusq; apollinis appetens spolia scurriliter iocat⁹ ait. Locuples deos largiri hominibus oportere. Hūc inq; tradunt de maiori britānia que ab aduētu saxonū in insulā appellat⁹ anglia oriū dum. Apud trogū pompeium in vicesimo repitur / qd senones galli cōmilitones brēni cū in italiā venissent: tuscos a suis sedibus expulerūt. in ea condiderūt vrbes egregias. mediolanū / cim̄as / brixiani / veronā / vergamū / tridētum atq; vicentia. Nā φ vrbe senensiū senibus suis / & valitudinariis armētariisq; cōstruxerint / nō modo fides hystorie / sed celebris traditio est / ex eo qd dem validior / φ senēses & liniāmētis mēbrorū & venustate facie / & coloris grā / moribus quoq; ipfis ad gallos & britones a quibus originē contraxerunt videtur accedere. Licet eos vetustas téporis / orbis plaga / situs regionis: conuictus finitimiōrūq; bus sanguine & moribus diu pmixti sūt ex magna pte mutauerit. Non dū tamē colorē gallicū candorē scilicet: hec oīa ad vicinorū similitudinē extermiāsse sufficiunt. Greci nāq; lac galac dicūt. Vñ & galaxias lacte⁹ appellat⁹: & galli quasi colore lactei & galathe qui quandoq; dicti sūt gallogreci: in finib⁹ grecie qd galloꝝ militia occupauit. Māsit autē exercit⁹ ille / brēno duce / triūphator & séper iuinct⁹: donec insurgere aus⁹ est in deos: ipm apollinis delphi cū iuadēs templū. Vbi cū incole dei opē suppli citer implorarēt: iuuenē supra modū humanū insignis pulchritudinis in delubri culmine conspexerunt. Auditus est etiā stridor arcus & strepitus armorū. Subito etiā terremotu pars motis abrupta gallorū strauit exercitū. Insecuta deinde tēpestas est qd grandine & frigore saucios absūpsit. Dux ipē brēnus cum dolorē vulnerū ferre nō posset: pugione vitā finiuit. Nec moueat quēq; (vt dictū est) in téplo visu⁹ esse apollinē / ad ducis iuicti auctorā coercendā: delēdūq; exercitū qui pmittēte deo / exigētib⁹ culpis hominū: multas deleuerat natioes. cū certū sit aerias protestates plurimū negtie sue exercere in illos qui sane fidei expertes sunt: & ne religiosis ignari. Eis nāq; grā subtrahif: daturq; malignis spiritib⁹ licētia nocēdi: cū nisi dñō pmittēte oīo noce re non possint: nec si velit. Et sicut euāgelico docef⁹ testimonio

¶ Exempla recētium hystoriarum: & quomodo rex henricus secundus tempestatem & procellas regis stephani serenauerit & pacauerit insulam.

Capm. XVIII.